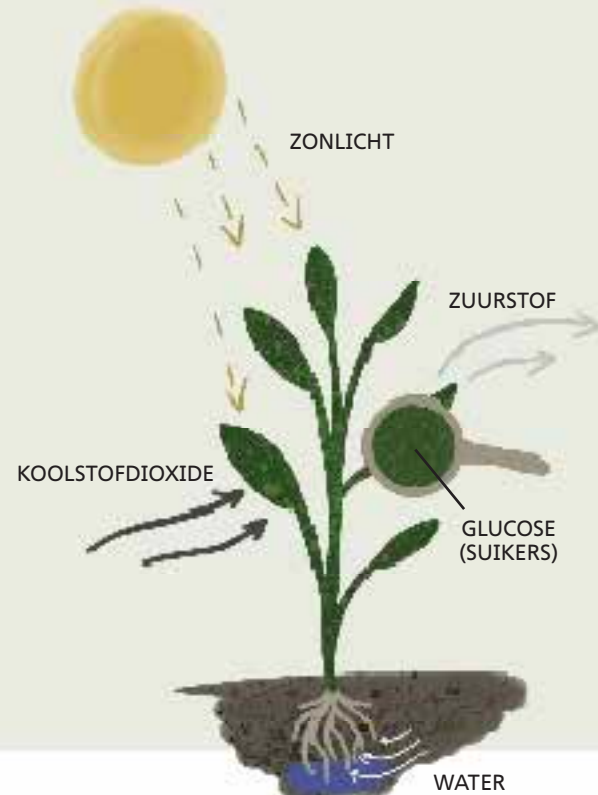

PLANTEN

De vruchtbare bodem van het gematigde bos voorziet vele plantensoorten van de voedingsstoffen die ze nodig hebben om te groeien. De planten geven op hun beurt voedsel, schaduw en beschutting aan de vele bosbewoners. En planten helpen de lucht te filteren en zorgen door fotosynthese voor zuurstof die wij weer kunnen inademen.

De levenscyclus van een varen

Varens verschillen van andere planten in het bos omdat de sporofyt, of volwassen varenplant, sporen maakt in plaats van zaden om zich voort te planten.

Wanneer de sporen vrijkomen, vallen ze op de grond of worden ze door de wind meegevoerd.

De vaak hartvormige structuur die door ontkieming ontstaat, staat bekend als een gametofyt of prothallium.

Rizoïden werken als wortels en houden de gametofyt vast aan de grond.

Als het vochtig genoeg is, vindt er bevruchting plaats en groeit er een nieuwe sporofyt uit de gametofyt.

ONTDEK DE NATUUR

20

Er zijn wereldwijd meer dan 10.000 soorten **VARENS**. Deze unieke plant verspreidt zich door middel van sporen en heeft lange geveerde bladeren.

MOSSEN bedekken de bosbodem, rotsen en omgevallen boomstammen. Ze hebben geen vaatstelsels waarmee ze water transporteren, maar ze kunnen wel rechtstreeks water uit hun omgeving in hun cellen opnemen.

KORSTMOSSEN zijn organismen die bestaan uit een combinatie van een schimmel en algen. De schimmel geeft het korstmos zijn structuur en de algencellen maken voedsel door middel van fotosynthese.

In tegenstelling tot bomen zijn **STRUIKEN** kleiner en hebben ze meerdere stengels in plaats van één dikke stam. Voorbeelden zijn de hulst, wilde liguster, sleedoorn, zwarte bes en kruisbes.

KRUIDACHTIGE PLANTEN hebben niet-houtachtige stengels. Hun bladeren en stengels sterven meestal af in de winter en komen weer tevoorschijn in de lente.

KLIPLANTEN wikkelen zich om bomen en andere planten voor steun. Ze hebben meestal grote bladeren en (soms ook) prachtige bloemen.

Boschimmels

Paddenstoelen en andere schimmels werken als afbrekers; ze breken dood plantaardig en dierlijk materiaal af, recyclen voedingsstoffen in de bodem en nemen tijdens dit proces voedingsstoffen voor zichzelf op.

WEETJE

Paddenstoelen en andere schimmels zijn eigenlijk geen planten! Ze vormen net als planten en dieren een eigen groep, of 'rijk'.

GEMATIGDE BOSSEN

21

DIEREN

De meeste dieren die in een gematigd bos leven kunnen zich camoufleren of verstoppen tussen de bomen, planten en afgevalen bladeren. Harige zoogdieren, zoals beren, eekhoorns, herten en vossen, leven het hele jaar door in het bos. Sommige verbergen zich onder de grond of op de bosbodem. Andere kunnen klimmen en gebruiken boomtakken om voedsel te zoeken en zich te verplaatsen in het bos.

Winterholen

WASBEER: wasberen kunnen langere periodes slapen zodat ze tijdens het winterseizoen minder voedsel nodig hebben.

KOUSENBANDSLANG: slangen en andere reptielen overwinteren onder stenen of rotsen, onder kreupelhout of in kleine holen als het koud is.

BEER: in de winter gaan beren in winterrust; ze slapen dan heel veel en zijn minder actief.

HOMMEL: hommekoninkinnen overwinteren in kleine openingen in de grond tot het weer warm wordt.

BOSMARMOT: bosmarmotten zijn echte 'winterslapers'; ze brengen het koude seizoen door in hun winterholen in het bos.

CHIPMUNKS zijn kleine leden van de eekhoornfamilie. Deze diertjes graven uitgebreide holen onder de bosgrond en verstoppen de ingang onder rotsen en begroeiing.

VLEERMUIZEN jagen in gematigde bossen op insecten. Boomholtes, bladerrijke vegetatie of zelfs grotten zijn populaire plekken voor vleermuizen om te rusten of te overwinteren.

KONIJNEN EN HAZEN gebruiken hun camouflagekleuren om op te gaan in hun bosomgeving. Ze ontsnappen aan gevaar door zich in holen te verschuilen of razendsnel te rennen.

GRIJZE EEKHOORNS zijn echte bosbewoners; ze brengen veel van hun tijd hoog in bomen door, waar ze hun nesten maken in boomholtes of van bladeren en takjes.

STEKELVARKENS leven in gematigde bossen over de hele wereld. Sommige soorten kunnen goed klimmen en zijn te vinden in bomen; andere maken holen tussen boomwortels of in rotsspleten.

WEZELS komen voor in gematigde bossen in vele delen van de wereld. Ze leven vaak in holen (gebouwd door andere dieren) aan de voet van bomen of in de buurt van kreupelhout of struikgewas.

Hé, een hert!

Veel hertensoorten, zoals deze wapiti, komen voor in gematigde bossen. Bijna alle leden van de hertenfamilie hebben een gewei. Herten zijn vaak het actiefst rond zonsop- en zonsondergang; ze gaan dan op zoek naar grassen, struiken en andere bladerrijke vegetatie.

WEETJE

Rendieren zijn de enige herten waarbij de mannetjes én de vrouwtjes een gewei dragen.

